

3. Коваленко В. В. Формування соціальної компетентності молодших школярів в умовах сучасного інформаційного простору. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2015. № 6 (37). С. 37-40.
4. Тадаєва А. В. Соціально-педагогічний супровід соціалізації молодших школярів в сучасному інформаційному просторі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 – соціальна педагогіка / Харківська державна академія культури. Харків, 2016. 258 с.

ГАВРИЛЕЧКО Г.О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

РОЛЬ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВЧЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Кожна людина в той чи інший спосіб може займатися музикою. Але для того, щоб стати музикантом-професіоналом, треба мати певні здібності, комплекс психофізіологічних передумов.

Необхідність концептуалізації питань якості інструментально-виконавської підготовки вчителя музики посилюється соціальним замовленням на відповідні інформаційному суспільству цілі, завдання, форми, якість вищої освіти, і передовсім на особистість фахівця, здатного до швидкої, гнучкої зміни своєї життєдіяльності. Це створює об'єктивні умови для перегляду теоретико-методичних основ інструментального навчання у вищій школі, що склалися за останнє сторіччя. Подолання репродуктивного стилю підготовки вчителів музики і перехід до дидактичної парадигми, котра забезпечить пізнавальну активність і професійну креативність студентів є одним із стратегічних напрямів підвищення якості навчання гри на музичних інструментах у вищих педагогічних навчальних закладах. В зв'язку з цим актуалізується проблема розвитку музичних здібностей студента.

Успішне формування здібностей студентів залежить від їхнього розвитку. Це накладає особливу відповідальність на тих, хто їх виховує.

Успішність інструментально-виконавської підготовки студентів значною мірою залежить від розвитку музичних здібностей – комплексу природних задатків, необхідних для успішної музичної діяльності. В музичній психології до основних музичних здібностей відносять: ладове чуття (здатність відчувати емоційну виразність звуковистотного руху); музично-слухові уявлення (здатність звуковисотного відображення мелодії); чуття ритму (здатність активного рухового переживання музики, відчуття його відтворення). Крім того, до комплексу музичних здібностей дослідники відносять музичну пам'ять і музичне мислення. Варто наголосити, що розвиток музичних здібностей – це безперервний процес, який охоплює всі стадії музичного розвитку особистості і відповідно всі вікові етапи її розвитку.

Для того, щоб повніше розкрити сутність вище зазначеної проблеми спрямуємо увагу на визначення поняття «*музичний слух*». В широкому розумінні воно означає здатність сприймати та усвідомлювати сенс послідовностей і сполучень звуку в музичному творі. *Музичний слух* – це здатність чути і

переживати музику в цілому і в деталях: виразність ритму й інтонацій, зміни гармоній, ладів, тембрових барв... Музичний слух – поняття багатогранне. Він включає ряд компонентів, які називають **видами** слуху. У музичній практиці розрізняють такі види музичного слуху, як мелодійний і гармонійний, абсолютний, поліфонічний, тембровий, інтонаційний, поліритмічний, динамічний слух.

Розвиток *темброво-слухових* уявлень здійснюється за подібним алгоритмом: «вихідні музичні уявлення, що виникають на перших спробах відтворення голосом мелодії є узагальненими і далекими від дійсності. Потім засвоюється звуковисотність і після цього – тембр. Темброво-слухові уявлення виникають і розвиваються не самі по собі, а лише в систематичному і послідовному процесі діяльності». Тому, основним завданням педагога в інструментальному класі є вироблення швидкої орієнтації у висотних, тимчасових, силових, тембрових співвідношеннях звуків, розвиток ритмічного, тембрового і ладового відчуття, збагачення пам'яті новими музичними уявленнями.

Одним з найбільш важливих і складних завдань музичної педагогіки є виховання *чуття ритму*. Ритм є одним із головних елементів музики, що обумовлює ту або іншу закономірність в організації звуків у часі.

Ритм – «нерв» музики, який завжди пов'язаний з почуттям, ступенем емоційної напруги, і тому в першу чергу від нього залежать характер і зміст музики.

Почуття ритму – це здатність активно переживати виразність музичного руху, чуйно і емоційно реагувати на ритмічну різноманітність, а також виконавчо передавати емоційний зміст ритму.

Поряд із розвитком музичного слуху і ритму до першочергових завдань музичної педагогіки входить розвиток музичної пам'яті – один з компонентів пізнавальної діяльності музиканта. Музична пам'ять являє собою здатність індивіда до запам'ятовування, збереження в свідомості і відтворення музичного матеріалу.

Так, виконавець в своїй музичній діяльності спирається на слухо-образну, емоційну, конструктивно-логічну і рухово-моторну пам'ять. Але специфіка музичної діяльності обумовлює превалювання слухо-образного компоненту, оскільки музика – це мистецтво слухових уявлень і слухо-образного сприйняття.

Список використаних джерел

1. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано / Воробкевич Т.П. Гл. I «Музичні здібності» – Львів, 2001.
2. Теплов Б. Психологія музичних здібностей / Теплов Б. – М., 2003.

ГАВРИЛИШЕНА О. О.

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Україна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРУЧНИКАМИ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ФІНЛЯНДІЇ ТА УКРАЇНИ

Основною стратегією реалізації проекту «Фінська підтримка реформи української школи» 2018–2021 рр. [1] є співпраця і обмін досвідом між фінськими і українськими експертами з питань шкільного менеджменту. Велику увагу приділено оптимізації системи забезпечення навчальних закладів підручниками та іншими засобами навчання.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>